

Bruselj, 31. maj 2024
(OR. en)

10455/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0068(COD)

SOC 405
EMPL 232
ECOFIN 613
EDUC 190
JEUN 122
CODEC 1371
IA 128

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o izboljšanju in izvrševanju zagotavljanja delovnih pogojev pripravnikov ter boju proti kot pripravništvo prikritim rednim delovnim razmerjem („direktiva o pripravništvih“) – <i>poročilo o napredku</i>

I. UVOD

Komisija je 20. marca 2024 sprejela Predlog direktive o izboljšanju in izvrševanju zagotavljanja delovnih pogojev pripravnikov ter boju proti kot pripravništvo prikritim rednim delovnim razmerjem (direktiva o pripravništvih). Predlagana direktiva je usmerjena v izboljšanje delovnih pogojev pripravnikov in izvrševanje zagotavljanja teh pogojev ter v boj proti primerom, ko se pripravništva izrabljajo za prikrivanje rednih delovnih razmerij. Predlog je bil objavljen v svežnju skupaj s Predlogom priporočila Sveta o okrepljenem okviru za kakovost pripravništev in nadomestitvi Priporočila Sveta z dne 10. marca 2014 o okviru za kakovost pripravništev.

Velika večina delegacij je pozdravila cilj predloga in podprla pobude za izboljšanje delovnih pogojev pripravnikov. Delegacije so poudarile, da bo za oceno, kako bo ta direktiva učinkovala na nacionalne sisteme in kakšne posledice bo imela zanje, potrebnega precej časa,

zato imajo mnoge glede predloga še vedno splošne oziroma parlamentarne preučitvene pridržke.

Delovna skupina za socialna vprašanja se je v času belgijskega predsedovanja sestala trikrat, in sicer 9. in 22. aprila ter 27. maja 2024. Preučitev predloga po posameznih členih je zaključena. Doseženi napredek je povzet v razdelku II v nadaljevanju.

V skladu s predlagano pravno podlago, tj. členom 153(2)(b) v povezavi s členom 153(1)(b) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), mora Svet odločati skupaj z Evropskim parlamentom po rednem zakonodajnem postopku.

Evropski parlament stališča v prvi obravnavi še ni sprejel.

II. DELO SVETA V ČASU BELGIJSKEGA PREDSEDOVANJA

Delovna skupina za socialna vprašanja je predlog direktive začela preučevati v času belgijskega predsedovanja 9. aprila 2024, tj. tri tedne po njegovi objavi. Ob tej priložnosti je Komisija predstavila predlog direktive, delegacije pa so lahko predložile predhodne splošne pripombe in vprašanja.

Predlogu Komisije je bila priložena ocena učinka, ki obravnava tudi predlagano priporočilo Sveta. Belgijsko predsedstvo je 4. aprila 2024 delegacijam poslalo vprašalnik o oceni učinka. Nanj je odgovorilo enaindvajset držav članic. Delovna skupina za socialna vprašanja je oceno učinka analizirala in o njej podrobno razpravljala 22. aprila 2024. Povzetek ocene in odzivov držav članic na oceno učinka je v dokumentu 10456/24.

Seji Delovne skupine za socialna vprašanja 22. aprila in 27. maja 2024 sta bili namenjeni preučitvi predlagane direktive in razpravi o njej za zagotovitev boljšega razumevanja besedila predloga. Ob teh priložnostih so delegacije izrazile pripombe in postavile vprašanja, na katere se je nato odzvala Komisija, zlasti glede področja uporabe predlagane direktive ter opredelitev pojmov „pripravništvo“ in „pripravnik“.

III. GLAVNA VPRAŠANJA, OBRAVNAVANA NA RAVNI DELOVNE SKUPINE

Področje uporabe

Številne delegacije so skeptične glede področja uporabe predloga in so želele pojasniti o tem, katere vrste pripravnikov in katere vrste pripravništev zajema. Komisija je razložila in pojasnila, da naj bi se *Poglavje II – Enaka obravnava* in *Poglavje IV – Izvrševanje in podporni ukrepi* uporabljali za pripravnike v delovnem razmerju, medtem ko naj bi v skladu s *Poglavjem III – Kot pripravništvo prikrita redna delovna razmerja* države članice morale odkrivati situacije, v katerih gre dejansko za redna delovna razmerja, v zvezi z vsemi pripravniki, tudi tistimi, ki niso v delovnem razmerju.

Tudi po teh pojasnilih Komisije so bile delegacije še vedno kritične do delov predloga, ki zajemajo tudi pripravnike brez sklenjenega delovnega razmerja in pripravništva, ki so obvezna za dostop do določenega poklica ali so del izobraževalnih programov formalnega izobraževanja in usposabljanja.

Opredelitve pojmov

Večina delegacij je izpostavila nezadostno doslednost pri opredelitvah pojmov „pripravnik“ in „pripravništvo“, saj mora pri „pripravniku“ obstajati pogodba o zaposlitvi ali delovno razmerje, opredelitev „pripravništva“ pa tega ne zahteva. Komisija je poudarila, da razlika v opredelitvi odraža področje uporabe in oba cilja predlagane direktive.

Poleg tega so nekatere delegacije zahtevale več jasnosti, da bo mogoče razlikovati med „pripravništvom“ in „vajeništvom“.

Presoja kot pripravništvo prikritih rednih delovnih razmerij in ukrepi za izvrševanje

Več delegacij je izrazilo pomisleke glede subsidiarnosti in bilo kritičnih glede detajlnosti določb poglavij III in IV. Menijo namreč, da bi morali nacionalnim organom v zvezi z določbami o izvrševanju pustiti več prožnosti. Poleg tega bi ocenjevanje, nadzorovanje in inšpekcijsko pregledovanje vseh vrst pripravništev znatno povečalo obremenitev inšpektoratov za delo, o čemer ima veliko delegacij pomisleke.

Vloga socialnih partnerjev

Nekatere delegacije so poudarile pomen spoštovanja raznolikosti nacionalnih sistemov, zlasti kar zadeva vlogo in pristojnosti socialnih partnerjev v nekaterih državah članicah. To je horizontalni pomislek, ki ga je treba upoštevati v celotnem besedilu.

Postopki v imenu pripravnikov ali v njihovo podporo

Nekaj delegacij je bilo skeptičnih glede predlagane določbe, v skladu s katero bi predstavniki delavcev lahko zastopali pripravnike in jim pomagali v pravnih ali upravnih postopkih.

IV. ZAKLJUČNE UGOTOVITVE

Belgijsko predsedstvo je temeljito preučilo predlagano direktivo. Posebej njej namenjene seje Delovne skupine za socialna vprašanja so bile priložnost, da delegacije v zvezi s predlogom predložijo svoje pripombe in vprašanja, tudi v pisni obliki. Ob teh priložnostih je Komisija zagotovila dodatno razlago in pojasnila o vprašanjih, ki so jih izpostavile delegacije. Razprave so močno pripomogle k boljšemu skupnemu razumevanju predloga.

Za dokončanje prve obravnave predloga bo potrebno opraviti nadaljnje delo in nadaljnje tehnične razprave.
